

VYPADAJÍ JAKO OBYČEJNÉ ŽENY.

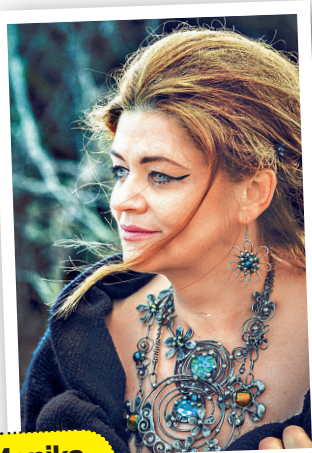
Ale nejsou. Popraly se se životem, aby dosáhly toho, po čem toužily. Uskutečnily to, o čem snily. Navzdory těm, kteří tvrdili, že to nezvládnou.

Roztančená a křehká krása

Zcela ojedinělé šperky z hlíny a cínu, půvabné plastiky a vitrážové svícínky především v podobě andlíků a tiffany technika práce, to všechno je umělecká vizitka paní Moniky Jaré.

Aby vše bylo v pohybu...

Pokud se někdo systematicky zajímá o šperkařinu a další výtvarná díla, tak ta, která vznikají pod rukama paní Moniky v dílně v Horce u Chrásti, pozná už na první pohled. Jsou totiž velice specifická. „Chci, aby všechno bylo v pohybu, roztančené, snažím se, aby to vypadalo netradičně,“ říká nadaná výtvarnice. A aby toho nebylo málo, dokáže se šikovná

Monika Jará

žena postarat pro sebe i o nádherné a stylisticky velmi ojedinělé oblečení, které si šije podle vlastních představ.

Učí děti i dospělé

V poslední době paní Jarkou baví pracovat se sklem a kombinovat jednotlivé

techniky. Pracovat s cínem, to ale není jen tak. Pokud byste se paní Jaré podívali na ruce, má prsty popálené právě od cínu. Kromě své milované profese tato výjimečná dáma ještě učí na základní umělecké škole a na základní škole, která funguje i jako komunitní. A protože vede i keramický kroužek pro dospělé, tak se určí nenudí.

● Z neštěstí do štěstí

Paní Monika nejprve vystudovala ekonomickou školu, k výtvarnictví se pak dostala nepěknou oklikou. Před lety měla velmi vážnou autonehodu a dlouho se léčila v rehabilitačním centru v Kladrubech, kde se setkala s ergoterapií a učila se mimo jiné pracovat s hlínou. To ji přivedlo k současné profesi, díky níž může dělat sobě i ostatním lidem jen samou radost.

Poctivě a s láskou

Od tety se naučila používat kvalitní suroviny, co nejvíce z místních zdrojů, a pracovat poctivě a s láskou. „Předsevzala jsem si vyrábět dobré sýry a to jsem splnila,“ pochvaluje si paní Jana.

● Stále hledá svého nástupce

Paní Lidmilová naštěstí není na všechno sama. Oporou je jí partner, který udržuje v chodu stroje potřebné pro výrobu. Navíc vychovala tři dcery, ale ty nehodlají v sýrařské tradici pokračovat. „Mají zkrátka vlastní představu o životě,“ uzavírá trochu smutně paní Lidmilová.

30 | Můj čas na kafičko pro ŽENY

I když si to mnohdy nepřipouštějí, dokázaly Ženy, které mají

Její obrazy jsou plné máků a vůní

Vrodině je třetí umělkyní v pořadí a říká se jí Maková malířka. To proto, že květ máku maluje nejčastěji. Její obrazy jsou součástí mnoha zahraničních sbírek a na své vizitce s vlčími máky se paní Jarka Papežová charakterizuje jako vášnivá malířka z Pošumaví.

Maluje celá rodina

Malování se vine rodinou paní Jarky jako červená nit, stejně jako ty již zmínované krásné vlčí máky. Prastrýc Hodl tvořil oleomalby, maminka prý precizně maluje také olejem a talent po své mámě zdědil i syn Honza. A co byste mysleli, že maluje? Máky.

Ateliér s duší

Paní Papežová svoje umělecké útočiště vybudovala ze staré stodoly. Místo vývěsního štítu tu ale nyní visí malířská paleta s názvem Ateliér s duší. Od května do začátku září jí kvetou na zahradě máky a také tam stojí malá historická maringotka, sloužící jako minipozice a pojízdný malířský ateliér. Paní Papežová nemaluje jenom akvarely, ale kreslí i tuší, používá akryl a spreje na velkoformátová plátna a malbu na zeď nebo techniku stříkaných pláten. Ilustruje i básnické sbírky a oživuje

Jarka Papežová

svoji malbou starý nábytek. Nejraději prý maluje venku, a tak si našla na zahradě místo pod starým jasanem. „Mám ráda prostor, slunce a světlo jak na obrazech, tak i v životě,“ vypráví malířka, jejímž nejoblíbenějším motivem jsou rozkvetlé louky. O její obrazy je zájem, jak sama s úsměvem říká, od Karpat až po francouzské Azurové pobřeží.

Dáma mnoha profesí

Když paní Papežová zrovna nemaluje nebo se nestará o domácnost, občas jde vypomoci manželovi, který navrhuje zahrady. Zastihnout ji můžete i jako průvodkyni v barokní lékárně U Bílého jednorožce v Klatovech. V novinách Doma na Šumavě pak tato půvabná dáma publikuje příběhy z malířské palety.

● Krásný kout země

Paní Jarku zajímá i historie a sběratelství národopisných předmětů, jako jsou krajky, šátky, růžence a ručně vinuté korále. Svůj život spojila se Šumavou a za svoji tvorbu, spojenou s tímto osobitým koutem naší země, získala značku Šumava originál produkt. S dílem této zajímavé ženy se můžete setkat do konce října na výstavě Popelka z Ateliéru s duší na hradě Švihov.

Chuť slovenských sýrů

Narodila se na Slovensku, odmala měla ráda sýry a o prázdninách pozorovala tetu v Zázrivé, jak je z mléka vyráběla, a pomáhala jí. Na konci devadesátých let pak paní Jana Lidmilová úspěšně oživila vše, co se kdysi naučila.

Ze zdravotnictví k sýrům

Paní Lidmilová vystudovala střední zdravotnickou školu

a pracovala několik let v Čechách jako zdravotní sestra, když se v médiích začaly objevovat zprávy o propouštění ve zdravotnictví. Tehdy začala mít strach o práci, a tak přemýšlela, co dál. „Nechtěla jsem být nikomu na obtíž, a navíc jsem měla tři děti,“ vzpomínala na dobu dávno minulou a doplnila, že si snad právě v té chvíli vzpomněla na moudré přísloví, které praví, že co se v mládí naučíš, jednou jako když najdeš. Přesně to byl i její případ. Korbáčiky a další pařené sýry mají rádi i Češi, a tak je paní Lidmilová začala doma vyrábět. Nejprve pouze pro své okolí a známé, ale byl o ně čím dál větší zájem, a tak absolvovala mlékárenský kurz, pronajala si prostory a začala podnikat.

Jana Lidmilová

Foto: archiv

tyto ženy ve svém životě něco výjimečného. naš velký obdiv

Tradice a touha žít své sny

Vlastní jednu z největších továren na výrobu mačkaných perel a korálků u nás. Její součástí jsou Muzeum výroby korálků, Sluneční pavilon a galerie moderního umění NISA FACTORY. Konají se tu různé workshopy pro děti i dospělé, výstavy a koncerty. Její prarodiče téměř před sto lety založili živnost na výrobu korálků a paní Zuzana Slámová dnes hrdě kráčí v jejich stopách.

Rodinné vzestupy a pády

Paní Zuzana vyrůstala na Železnobrodsku, kde téměř v každé chalupě „mačkali“ korálky. Ty učarovaly i jí a začala je sbírat. Po roce 1948 dělala její babička paradoxně národní správkyni vlastního majetku, a tak se jí podařilo mnohé

zachránit. „Nevěřila ale, že to ještě někdy bude potřeba. A bylo, pomohlo mi to na začátku mého podnikání,“ vypráví vnučka.

Pomohla šťastná náhoda

Objevil se zákazník, který chtěl nakupovat perly a korálky původních vzorů. A tak si půjčila dvacet tisíc, koupila sklo, sklářský kahan, dmychadlo a další nezbytnosti pro výrobu vinutých perel, pronajala si jednu místnost a pustila

Zuzana
Slámová

se s jednou navíječkou perel do výroby. Začala také používat do skleněných perel 24karátovou zlatou fólii a to jí otevřelo dveře na italský trh. „Zboží jsem vozila autem v krabicích a nocovala v něm ve spacáku. Byla to neuvěřitelná doba, celý svět chtěl tehdy české korálky,“ vzpomíná.

● Kniha jako pocta korálkům i životu

Během let paní Slámová objevovala i různé historické reálie a lidské příběhy, a tak vznikla kniha Potoky perel. „Zároveň mám báječnou rodinu a skvělé kamarády. Ráda vařím, cestuji a daří se mi plnit sny. Svět kolem nás je krásné místo,“ říká s úsměvem.

Samé překvapení

Přírodní materiály oděvů a oděvních doplňků jsou dnes vesměs samozřejmostí, střihy, pečlivá krejčovina a vypracování jakbysmet. A když jsou ještě barvené technikou ekoprintu, jak to dělá paní Petra Kulhánková, nemá to chybu. Že to zní jak z jiného světa? Kdepak.

Krása řemesla

Museli bychom se vrátit v čase, kdy začala výroba prvních látek, a tedy i jejich barvení pomocí přírodních prostředků. Vedle barvických dílen se hodně barvilo i podomácku. A ekoprint znamená doslova přenesení barviv přímo z rostlin – květů i listů – na tkaninu.

Dnes tuto techniku, možná i trochu alchymii, stále udržují umělečtí řemeslníci a výrobci, kteří zpracovávají ovčí vlnu i další materiály. Je to prý tvůrčí proces plný překvapení. Každý barvíř má oblíbené rostliny a zdokonaluje své postupy. „Snažím se využívat to, co roste kolem, kopřivu, vratič, bezinku nebo hříbek. Na nabarvený šátek rozložím další přírodniny, zabalím, dám vařit a čekám, co příroda vyčaruje,“ vysvětluje paní Petra.

● Krásný a naplněný život

Paní Petra žije s manželem na Bechyňsku, a jak dodává, bez jeho podpory by to nešlo. Zároveň dokončuje studia edukace a interpretace v oblasti kulturního dědictví a předvádí tradiční řemesla na akcích pro veřejnost.

Petra
Kulhánková

Její svět

Sice vystudovala pedagogickou fakultu, nyní ale pracuje jako inspicientka a spolupracuje s divadly. Má ráda historii a ve svém ateliéru se kromě barvení látek věnuje i téměř zapomenutým řemeslům.

Pavlína
Pelikánová

Síla přírody ukrytá v kosmetice

Kvoňavým a léčivým bylinkám ji přivedla už babička, za kterou jezdila na prázdniny. Do samotné výroby bylinných produktů se ale pustila až po narození svých synů. Právě tehdy začala nová a nesmírně krásná životní etapa paní Pavlín Pelikánové.

Novodobá „babka“ bylinkářka

Už jako holčička milovala paní Pavlína čas, kdy pobývala se svojí milovanou babičkou. Vyprávěla si s ní a sbírala bylinky na čaje, dělala měsíčkovou masť, přebírala vědomosti a získávala postupně i vlastní zkušenosti. Ty má, neboť žije s rodinou na Velehradě, tak trochu posvěcený i zdejšími geniemi loci. První voňavé výrobky paní Pelikánové vyzkoušela nejprve rodina a také kamarádi. Všichni byli nadšení, a tak jí dodali odvalu, aby opravila jedno zdejší stavení, vytvořila z něj půvabný Bylinný domeček a právě v něm začala vyrábět všechny své úžasné bylinkové produkty.

Všechno dělá sama a ručně

Jak šel čas, přidala díky svým zkušenostem ke starým osvědčeným recepturám i své vlastní postupy. Jsou to nejrůznější krémy, mýdla a šampony a přírodní bylinné masti. Maceruje je v extra panenském olivovém oleji a ke ztužení používá včelí vosk od zdejších včelařů. Zkrátka dbá úzkostlivě na kvalitu všech surovin, což se pochopitelně odráží na výsledku její práce.

S láskou k lidem i přírodě

Navíc veškeré bylinky, které k výrobě přírodní kosmetiky potřebuje, sama pěstuje nebo sbírá v okolí Velehradu a v oblasti Chřibů. „Snažím se, aby síla bylin, všechno to dobré, co je v nich obsaženo, zůstalo zachováno a doputovalo k těm potřebným,“ vypráví zaujatě o své voňavé práci. Není proto divu, že je o její výrobky velký zájem. Však je také tvoří s láskou, úctou a pokorou k lidem, přírodě a životnímu prostředí.

● Na všechny dětské bolístky

Na místě s duchovním významem žije s manželem Jaroslavem, který je její velkou oporou, a dvěma syny, Jakubem a Janem. Ti jako správní kluci často potřebují právě maminčiny hojivé masti třeba na potlučené koleno nebo při kašli. „Ať vám bylinky pomohou, kde mohou,“ vzkazuje paní Pelikánová lidem, kteří obdivují její voňavou profesi.